

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Консолідована фінансова звітність

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Вибіркова

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Кузнецова Світлана Олександрівна

Svitlana.Kuznetsova@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів (НТУ «ХПІ»)

Авторка понад 80 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Бухгалтерський облік», «Міжнародні стандарти фінансової звітності», «Фінансовий облік І», «Облік за видами економічної діяльності»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння методами формування та складання консолідованої фінансової звітності суб'єктів господарювання з врахуванням положень та вимог МСФЗ.

Мета та цілі дисципліни

Полягає у формуванні системи знань з теорії та практики організації формування та складання консолідованої фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Результати навчання

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.
ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності
ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Міжнародні стандарти фінансової звітності
Управлінські інформаційні системи в фінансово-обліковій сфері

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій. Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і

переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Сутність і види об'єднання підприємств і консолідації звітності

Види об'єднання підприємств. Облікові підходи до об'єднання бізнесу. Визначення справедливої вартості придбаних ідентифікованих активів і зобов'язань.

Тема 2. Економічні та правові основи консолідації фінансової звітності

Рівні стандартизації, що регулюють методологію формування консолідованої фінансової звітності українських підприємств. Вплив контролю на метод консолідації звітності. Користувачі консолідованої фінансової звітності. Строки подання консолідованої фінансової звітності.

Тема 3. Методи консолідації фінансових звітів

Порядок складання консолідованої фінансової звітності. Загальна характеристика методів консолідації звітності. Методи консолідації звітності.

Тема 4. Особливості обліку внутрішньогрупових операцій

Порядок елімінування впливу внутрішньогрупових операцій на показники консолідованої фінансової звітності. Внутрішньогрупові дивіденди.

Тема 5. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)

Складання робочих таблиць. Консолідація активів, власного капіталу та зобов'язань. Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого балансу.

Тема 6. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати діяльності (Звіту про сукупний дохід)

Призначення та характеристика Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Складання робочих таблиць.

Тема 7. Методика складання Консолідованого звіту рух грошових коштів

Особливості заповнення консолідованого звіту про рух грошових коштів прямим та непрямим методом.

Тема 8. Методика складання Консолідованого звіту про власний капітал

Призначення та загальна характеристика Консолідованого звіту про власний капітал, форма №4-к. Інформаційні джерела для складання Консолідованого звіту про власний капітал, форма №4-к. Послідовність формування показників Консолідованого звіту про власний капітал, форма №4-к.

Теми практичних занять

Тема 1. Сутність і види об'єднання підприємств і консолідації звітності

Організація обліку та звітності підприємств, що об'єднуються у групу.

Тема 2. Економічні та правові основи консолідації фінансової звітності

Економічна суть та концептуальні основи консолідації фінансової звітності. Користувачі консолідованої фінансової звітності. Склад, строки подання консолідованої фінансової звітності.

Тема 3. Методи консолідації фінансових звітів

Порядок складання консолідованої фінансової звітності. Характеристика та особливості методів консолідації звітності: пропорційна консолідація, повна консолідація, метод собівартості та ін.

Тема 4. Особливості обліку внутрішньогрупових операцій

Особливості використання методу участі в капіталі при консолідації фінансової звітності

Тема 5. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)

Складання робочих таблиць. Консолідація активів, власного капіталу та зобов'язань. Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого балансу.

Тема 6. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати діяльності (Звіту про сукупний дохід)

Призначення та характеристика Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Складання робочих таблиць. Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід.)

Тема 7. Методика складання Консолідованого звіту рух грошових коштів

Особливості заповнення консолідованого звіту про рух грошових коштів прямим та непрямим методом. Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого звіту про рух грошових коштів

Тема 8. Методика складання Консолідованого звіту про власний капітал

Розгляд та освоєння методики і техніки формування та заповнення консолідованого звіту про власний капітал.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені. |

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального завдання – ментальних карт за проблемними питаннями МСФЗ. Результат написання ментальної карти оформлюється у письмовий звіт та готується презентація. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу. |

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Лучко М. Р., Яцишин С. Р. Консолідація фінансової звітності : Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. Р. Яцишин. –Тернопіль: ТНЕУ, 2017. – 282с. – Режим доступу : <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/28695/1/КФЗ-посібникТНЕУ.pdf>
2. Будько О. В. Конспект лекцій з дисципліни «Консолідація фінансової звітності» для здоб. вищ. всвіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / укл. О. В. Будько – Кам'янське : ДДТУ. – 2017. – 56 с.
3. Пантелеєв В. П. Консолідація фінансової звітності : навч. посіб. / В. П. Пантелеєв, К. В. Безверхий. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство». – 2016. – 442с.
4. Консолідація фінансової звітності: навчальний посібник / П. О. Куцик, С. І. Головацька. - Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2018. – 306 с.

5. Костюченко В. М. Консолідована фінансова звітність: міжнародний досвід та практика України : навч.-прак. посібник / В. М. Костюченко. – К. : Центр учбової літератури. – 2008. – 528 с.
6. Консолідація фінансової звітності : текст лекцій для студентів денної та заочної форми навчання економічних спеціальностей / уклад. Н. М. Побережна. – Х. : НТУ «ХПІ», 2018. – 68 с.
7. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посібник / О. А. Лаговська [та ін.] ; ЖДТУ. - Київ : Кондор, 2018. - 418 с.
8. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т. В. Давидюк [та ін.] ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків : ВД «Гельветика», 2016. – 392 с.
9. Фінансова звітність підприємств: Навчально-методичний посібник / С. В. Приймак, М. Т. Костишина, Д. В. Долбнева. – Львів : Ліга-Прес, 2016. – 268 с.
10. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. / С. О. Кузнецова, І. Б. Чернікова. – Х. : Видавництво «Лідер», 2016. – 318 с.

Додаткова література:

4. Кузнецова С. О. Підвищення доречності й зрозумілості фінансової звітності за МСФЗ / С. О. Кузнецова, А. В. Дороманджи // Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 149. – Дніпро: ПДАБА, 2019. – С. 121-132.
5. Кузнецова С. О. Розкриття інформації про основні засоби під час формування звітності у форматі XBRL / С. О. Кузнецова, А. О. Борисенко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2018. – Т. 23, Вип. 4. – С. 143-148.
6. Кузнецова С. О. Міжнародні стандарти фінансової звітності у світовому інтеграційному просторі / С.О. Кузнецова, І.Б. Чернікова, Л.О. Кирильєва // Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність : Міжнародна науково-практична конференція, 15 травня 2019 р. : [тези у 2-х ч.] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2019. – Ч. 2. – С. 13-14.
7. Лучко М. Р. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності: навч. посіб. / М. Р. Лучко [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 388 с.
8. Харламова О. В. Фінансова звітність за міжнародними стандартами: методологія формування та практика імплементації : монографія / О. В. Харламова. – Харків : «ЛІДЕР», 2015. – 374 с.
9. Чубарь О. А. ACCA DipIFR (rus) : учебный курс по Международным стандартам финансовой отчетности : учебное пособие / О. А. Чубарь. – 4-е изд. : Днепр: Акцент ПП, 2018 – 463 с.
10. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика : навчальний посібник для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» / за ред. проф. Давидюк Т.В. – Харків : НТУ "ХПІ", 2021. – 608 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді:
підсумкової контрольної роботи - 40 %;
виконання розрахункового завдання - 30 %;
виконання самостійної роботи студента за кожною з пройдених з тем дисципліни - 30 %.
Залік виконується письмо та містить: 2 теоретичні питання і 1 ситуаційне завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Тетяна НАЗАРОВА